

Thời sự đó đây ngày Thứ sáu 23 tháng 6 năm 2023

Võ Thái Hà tổng hợp

Trung Quốc đòi Mỹ khắc phục hậu quả từ phát biểu của ông Biden về ông Tập

23/6/2023

[Reuters](#)

Ảnh phối hợp Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden và Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình.

Đại sứ Trung Quốc tại Washington hôm 21/6 phản đối bình luận của Tổng thống Joe Biden về Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình, và tòa đại sứ Trung Quốc kêu gọi Hoa Kỳ nên hành động ngay lập tức để khắc phục tác động tiêu cực nếu không sẽ gánh chịu mọi hậu quả.

Trung Quốc thịnh nộ sau khi ông Biden gọi ông Tập Cận Bình là “nhà độc tài” tại một sự kiện gây quỹ hôm 20/6, sự việc bất ngờ bùng lên chỉ một ngày sau khi Ngoại trưởng Hoa Kỳ Antony Blinken kết thúc chuyến thăm Bắc Kinh nhằm ổn định quan hệ giữa hai siêu cường.

Các phương tiện truyền thông chính thức của Trung Quốc hôm 22/6 không đăng tin về chuyện này.

Một tuyên bố từ tòa đại sứ Trung Quốc vào đầu ngày 22/6 nói đại sứ Trung Quốc, Tạ Phong, “đã đưa ra những tuyên bố nghiêm túc và phản đối mạnh mẽ” tới các quan chức cấp cao tại Tòa Bạch Ốc và Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ hôm 21/6.

“Chính phủ và người dân Trung Quốc không chấp nhận bất kỳ hành động khiêu khích chính trị nào chống lại nhà lãnh đạo cao nhất của Trung Quốc và sẽ kiên quyết đáp trả.”

“Chúng tôi kêu gọi phía Hoa Kỳ ngay lập tức có những hành động nghiêm túc để khắc phục tác động tiêu cực và tôn trọng các cam kết của chính mình. Nếu không, họ sẽ phải gánh chịu mọi hậu quả.”

Hôm 21/6, phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Trung Quốc Mao Ninh gọi phát biểu của Tổng thống Biden là “cực kỳ ngớ ngẩn” và “vô trách nhiệm”. Bà nói rằng các phát biểu ấy đã vi phạm nghiêm trọng sự thật, nghi thức ngoại giao và phẩm giá chính trị của Trung Quốc và là một “sự khiêu khích chính trị công khai.”

Phó phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ Vedant Patel hôm 21/6 nói rằng Washington tiếp tục kỳ vọng các giao tiếp ngoại giao với Trung Quốc “vào đúng thời điểm, khi thích hợp” và rằng ông Biden tin rằng ngoại giao là con đường phía trước, nhưng nói thêm: “Dĩ nhiên điều đó không có nghĩa là chúng tôi sẽ không thẳng thừng và thẳng thắn về sự khác biệt của chúng ta.”

Tuyên bố của tòa đại sứ Trung Quốc nói phát biểu của ông Biden “đi ngược lại các cam kết mà phía Hoa Kỳ đưa ra và phá hoại lòng tin lẫn nhau.”

Tuyên bố nói: “Tổng thống Biden trước đó đã nói rõ ràng rằng Hoa Kỳ tôn trọng hệ thống của Trung Quốc, không tìm cách thay đổi nó và không có ý định cho một cuộc Chiến tranh Lạnh mới. Nhưng với những phát biểu vô trách nhiệm mới nhất về hệ thống chính trị Trung Quốc và về lãnh đạo tối cao của Trung Quốc, mọi người không thể không đặt câu hỏi về sự chân thành của phía Hoa Kỳ.”

Mỹ-Ấn khẳng định quan hệ « bền chặt hơn bao giờ hết »

Anh Vũ | Thanh Hà /RFI

Trong cuộc họp báo chung hôm 22/06/2023 tại Nhà Trắng sau khi thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi kết thúc chuyến công du Hoa Kỳ, tổng thống Joe Biden khẳng định bang giao giữa Washington và New Delhi là « *một trong những mối quan hệ tiêu biểu nhất của thế kỷ 21* ». Về phần thủ tướng Modi, ông nhấn mạnh hai quốc gia với « *những giá trị nền tảng về dân chủ* » này đang mở ra « *một chương mới trong mối đối tác chiến lược* ».

Tổng thống Mỹ Joe Biden (P) tiếp thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi tại Nhà Trắng, Washington, Hoa Kỳ, ngày 22/06/2023. © REUTERS / ELIZABETH FRANTZ

An ninh, kinh tế là hai hồ sơ lớn trong các cuộc trao đổi giữa tổng thống Biden và thủ tướng Modi. Về chiến tranh Ukraina, thủ tướng Modi khẳng định New Delhi « *hoàn toàn sẵn sàng* » ủng hộ những nỗ lực văn hòa hòa bình cho quốc gia đang bị Nga xâm chiếm. Lãnh đạo hai nước kêu gọi « *tôn trọng toàn vẹn lãnh thổ* » của Ukraina.

Trước đó, phát biểu tại Hạ Viện Mỹ, lãnh đạo Ấn Độ tránh nêu đích danh Trung Quốc, nhưng đã nhấn mạnh « *ổn định trong khu vực Ấn Độ - Thái Bình Dương là mối quan ngại chính trong đối tác giữa New Delhi và Washington* ». Về thương mại, đôi bên đồng ý khép lại 6 vụ kiện trước tòa trọng tài của Tổ Chức Thương Mại Thế Giới và trước khi lên đường về nước sáng nay, thủ tướng Ấn Độ tiếp các doanh nhân Mỹ tại thủ đô Washington. Tập đoàn Boeing thông báo đầu tư 100 triệu đô la vào Ấn Độ.

Thông tin viên Loubna Anaki từ New York tổng kết chuyến công du của thủ tướng Modi tại Hoa Kỳ :

« Một mối quan hệ mạnh mẽ hơn, chặt chẽ hơn và năng động hơn bao bao giờ hết. Tổng thống Joe Biden hôm qua đã đánh giá như trên về bang giao giữa Hoa Kỳ và Ấn Độ. Tiếp đón trọng thể thủ tướng Narendra Modi, chủ nhân Nhà Trắng đề cao một mối hợp tác song phương đang được mở ra một chương mới.

Lãnh đạo hai nước thông báo một loạt các hợp đồng vừa được ký kết trong các lĩnh vực quân sự, công nghệ và kinh tế. Đối với chính quyền Biden, mục đích là nhằm tăng cường quan hệ với một đồng minh then chốt để đối phó với ảnh hưởng ngày càng lớn của Trung Quốc trong vùng Ấn Độ - Thái Bình Dương.

Ngoài ra, thủ tướng Modi đã phát biểu tại Hạ Viện, nhưng đã có sự cố xảy ra : nhiều dân biểu thuộc cánh tả bên đảng Dân Chủ đã tẩy chay buổi nói chuyện của thủ tướng Ấn Độ, để phản đối 'chính sách nhân quyền tệ hại' của ông Modi. Trong một thông cáo, các vị dân biểu này kêu gọi không nên hy sinh nhân quyền và những giá trị của nước Mỹ chỉ vì cơ hội chính trị. Trả lời báo chí về chủ đề này, thủ tướng Narendra Modi, một người có chủ trương bảo tồn bản sắc dân tộc Ấn, đã bác bỏ mọi cáo buộc vi phạm nhân quyền và phân biệt đối xử vì tôn giáo ở nước ông. »

Tăng cường hợp tác quốc phòng

Trong các thông báo về kết quả chuyến công du Hoa Kỳ của thủ tướng Ấn Độ, đáng chú ý có thỏa thuận ký với tập đoàn Mỹ General Electric về việc sản xuất tại Ấn Độ các loại động cơ cho chiến đấu cơ trong thời gian sắp tới. Ngoài ra, New Delhi cũng ký các hợp đồng mua drone chiến đấu của Mỹ. Điều quan trọng là sự hợp tác này sẽ giúp Ấn Độ giảm bớt lệ thuộc lâu nay vào Nga trong lĩnh vực quân sự.

Thông tin viên Sébastien Farcis tại New Delhi cho biết thêm chi tiết :

Đã nhiều thập kỷ qua, Ấn Độ cố gắng tự chế tạo các chiến đấu cơ hạng nhẹ. Dù mẫu máy bay mới đầu tiên có tên là Tejas mới đây đã được phiên chế vào không quân, nhưng các loại động cơ của máy bay đó không đủ mạnh để có thể thực hiện các cuộc không chiến hiện đại.

Do đó, thỏa thuận này, còn phải được Quốc Hội Mỹ phê chuẩn, có thể làm thay đổi tình hình. Tập đoàn General Electric Aerospace sẽ chia sẻ những kỹ năng chủ yếu của họ để chế tạo tại Ấn Độ loại động cơ hiện đại, vẫn được lắp cho các chiến đấu cơ F-18 của Mỹ. Công ty PwC sẽ cho phép New Delhi tăng cường phi đội cũ kỹ của mình với chi phí thấp nhất bằng cách chế tạo tại chỗ các chiến đấu cơ hạng nhẹ thay vì phải nhập khẩu. Điều này cũng có lợi cho Hoa Kỳ, theo giải thích của ông Sameer Patil, nhà nghiên cứu của Observer Research Foundation.

Ông nói :« Mục đích dường như là để giảm bớt sự lệ thuộc quân sự vào Nga. Ấn Độ từ giờ sẽ có thể chế tạo các chiến đấu cơ của mình hoặc mua của phương Tây những loại hiệu quả nhất. »

Hiện giờ, đa số các chiến đấu cơ của không quân Ấn Độ đều do Nga thiết kế. Sự lệ thuộc quân sự lớn như vậy là một trong những nguyên do khiến Ấn Độ giữ lập trường trung lập về cuộc xung đột tại Ukraina.

<https://www.rfi.fr/vi>

Tổng thống Joe Biden đã chủ trì lễ đón chính thức thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi

và tổ chức hội đàm trên nhiều lĩnh vực bao gồm các thỏa thuận quốc phòng và thương mại. Trước cuộc họp, hãng sản xuất chip Micron của Mỹ đã thông báo đầu tư 800 triệu USD vào một nhà máy bán dẫn ở bang Gujarat, quê hương ông Modi. Ngoài ra General Electric sẽ chế tạo động cơ cho máy bay chiến đấu của Ấn Độ.

Ukraine vận động ngoại giao quốc tế

Một chiến dịch phản công bằng ngoại giao của Ukraine đang bắt đầu. Sau hai ngày gây quỹ ở London trong tuần này, các quan chức cấp cao từ Ukraine và phương Tây, cũng như từ các nước thân thiện hơn với Nga, sẽ gặp nhau tại Copenhagen trong những ngày tới. Họ sẽ chuẩn bị cho một “hội nghị thượng đỉnh hòa bình” có thể được tổ chức tại Paris vào tháng sau. Các nước tham dự ở Copenhagen có thể bao gồm Brazil, Ấn Độ và Trung Quốc. Hội nghị thượng đỉnh hòa bình được đề xuất, nhằm thảo luận về kế hoạch hòa bình mười điểm của Ukraine — bao gồm yêu cầu Nga trả lại toàn bộ lãnh thổ cho Ukraine — sẽ không có sự tham dự của Moscow.

Nhiều đoàn từ Brazil, Trung Quốc và các nước châu Phi đã đến thăm Moscow và Kiev trong những tuần gần đây để tìm kiếm một lệnh ngừng bắn. Phương Tây từng coi những lời kêu gọi như vậy tương đương với việc “đóng băng” những vùng đất đã bị Nga chiếm. Nhưng phương Tây giờ đang ủng hộ hoạt động ngoại giao với mong muốn đảm bảo Ukraine có tiếng nói ở khu vực các nước phương Nam (đang phát triển). Phương Tây hy vọng rằng, buộc phải đối mặt với thực tế của chiến tranh, ngay cả những nước không liên kết cũng có thể ngừng ủng hộ Nga xâm lược. Dù gì thì ngoại giao cũng cho thấy Ukraine sẵn sàng nói chuyện.

Các ứng viên Cộng hòa Mỹ lôi kéo cử tri Tin lành

Vào thứ Sáu, Mike Pence (một người theo đạo Tin lành) và Ron DeSantis (một người Công giáo) sẽ phát biểu trước một sự kiện của các nhà hoạt động Ki tô giáo bảo thủ do Liên minh Đức tin và Tự do tổ chức. Ngày hôm sau sẽ đến lượt Donald Trump (người mà nhà thờ ở Manhattan cho biết vào năm 2015 rằng ông “không phải là thành viên có hoạt động”).

Khoảng một phần tư cử tri Mỹ xem mình là người da trắng theo đạo Tin Lành. Họ phần lớn ủng hộ ông Trump trong hai cuộc bầu cử vừa qua. Nhưng với nhóm lớn các đảng viên Cộng hòa đang cạnh tranh cho đề cử năm 2024, tất cả đều kỳ vọng giành được phiếu bầu bằng cách thể hiện thiện chí tôn giáo của mình.

Kể từ mùa xuân, họ đã gặp gỡ các nhà lãnh đạo tôn giáo ở Iowa, nơi 2/3 cử tri Cộng hòa sơ bộ là người Tin lành. Một điểm yếu của ông Trump có thể là phá thai. Tổng thống, người được công nhận vì đã đảo ngược phán quyết vụ *Roe kiện Wade*, tỏ ra không hào hứng với lệnh cấm cấp liên bang. “#IowaCaucuses”, một nhà lãnh đạo Tin lành từng tweet vào tháng 5, “rất cởi mở.”

Rắc rối trên hành trình tổ chức Thế vận hội Paris

Ngày Olympic, kỷ niệm ngày thành lập Ủy ban Olympic Quốc tế (IOC) tại Paris năm 1894, sẽ được đánh dấu vào thứ Sáu khi IOC ra lời kêu gọi người hâm mộ thể thao trên toàn thế giới tập thể dục. Thủ đô của Pháp, nơi sẽ lần thứ ba tổ chức Thế vận hội vào năm 2024, sẽ rất sôi động. Paris đã sẵn sàng, với một trung tâm dưới nước mới và làng vận động viên đang được xây dựng.

Nhưng không phải tất cả đều diễn ra suôn sẻ. Hôm 20 tháng 6, các nhà điều tra chống tham nhũng đã đột kích vào các văn phòng của Ủy ban Tổ chức Thế vận hội Paris và cơ quan công quyền phụ trách các địa điểm tổ chức Olympics. Trước đó một tháng, người đứng đầu Ủy ban Thể thao và Olympic Quốc gia Pháp đã từ chức do những bất đồng nội bộ. Amélie Oudéa-Castéra, bộ trưởng thể thao, đã

kêu gọi một “sự thay đổi về đạo đức và dân chủ” tại ủy ban. Với Olympics chỉ còn một năm nữa là khai mạc, bà cần đảm bảo thành phố sẽ tổ chức sự kiện một cách trong sạch, có trật tự, nhưng không kém phần sôi động.

Tác động của lạm phát Anh lên thị trường nhà đất

Để chống lại lạm phát cao dai dẳng, vào thứ Năm Ngân hàng Trung ương Anh đã tăng lãi suất lần thứ 13 trong 18 tháng, lên 5%, từ mức chỉ 0,1% hồi tháng 12 năm 2021. Lãi suất cơ bản tăng đến đâu, lãi suất thế chấp theo đến đó. Trong ba tuần, trung bình lãi suất năm đối với hợp đồng hai năm đã tăng gần 3/4 điểm phần trăm lên 6,2%, ngay dưới mức đỉnh sau đề xuất thuế thảm họa của cựu thủ tướng Truss vào năm ngoái. Đây là lần thắt chặt nhanh nhất kể từ năm 1989, khi lãi suất đạt gần 15%.

Đơn vị nghiên cứu The Resolution Foundation tính toán rằng tới cuối năm 2024, trung bình các khoản thanh toán thế chấp theo năm sẽ tăng thêm 2.000 bảng Anh (2.547 đô la). Vào thứ Sáu, bộ trưởng tài chính Jeremy Hunt sẽ gặp các bên cho vay để xem họ sẽ giúp đỡ như thế nào.

Chi phí cao hơn gây áp lực lên giá nhà. Mặc dù lãi suất thấp hơn so với 35 năm trước, nhưng các hộ gia đình thế chấp đang có đòn bẩy nợ cao hơn nhiều, khiến tỷ lệ 6% ngày nay không kém đau đớn so với 13% của khi ấy là bao. Đến năm 1992, giá nhà đã giảm 30% theo giá trị thực. Thị trường bất động sản ngày nay có vẻ cũng tương tự.

Dịch bệnh bùng phát trở lại ở Trung Quốc, bệnh nhân: Virus quá đáng sợ!

Trong hai tháng qua, dịch bệnh virus corona mới ở Đại Lục lại bùng phát trở lại, một số lượng lớn người đã bị nhiễm bệnh. (Ảnh cắt từ video)

Gần đây, dịch viêm phổi Vũ Hán (COVID-19) đã bùng phát trở lại tại Trung Quốc Đại Lục, một lượng lớn người đã bị nhiễm bệnh. Có bệnh nhân nói: “Virus này thật khủng khiếp! Nó là kẻ giết người vô hình!”

Đây là đợt lây nhiễm quy mô lớn đầu tiên kể từ khi Trung Quốc (Đảng Cộng sản Trung Quốc, ĐCS TQ) bất ngờ dỡ bỏ lệnh phong tỏa vào cuối năm ngoái và gây ra một số lượng lớn ca tử vong. Bắt đầu từ tháng 4, số người dương tính với lần lây nhiễm đầu tiên tăng lên. Kể từ đầu tháng 5, số lượng “người dương tính lần hai” tăng lên rất nhiều, có người lớn tuổi do mắc bệnh nền nên sau khi lây nhiễm dịch thì phát triển thành phổi trắng và tử vong.

Ông Vu Lực (hóa danh), một bác sĩ ở thành phố Giai Mộc Tư, tỉnh Hắc Long Giang, nói với tờ Epoch Times hôm 16/6 rằng ở địa phương “có rất nhiều người dương tính lần 2, cũng có rất nhiều người nhập viện, và một số người già đã qua đời sau khi bị lây nhiễm.”

Vương Di (hóa danh) đến từ Nam Thông, tỉnh Giang Tô lần đầu tiên bị nhiễm virus với các triệu chứng nghiêm trọng, kéo dài hơn 20 ngày. “Tôi cũng không biết làm sao mà bị nhiễm.”

Vương Di nói rằng vào ngày 25/5 anh bắt đầu bị đau đầu, đau nhức xương và toàn thân. Anh đã đến bệnh viện vào ngày 26/5 và cho kết quả dương tính. Sau đó anh ấy bị sốt, đổ mồ hôi, mất ngủ, tiêu chảy cho đến khi mệt là và chóng mặt. Vào ngày thứ 18, anh bắt đầu thở không nổi.

Cô Liêu ở Tô Châu, tỉnh Giang Tô, đến bệnh viện vào ngày 12/6 và có kết quả dương tính. Cô nói với phóng viên rằng đây là lần đầu tiên cô có các triệu chứng dương tính. Cô có các triệu chứng nghiêm trọng, sốt, chóng mặt và buồn nôn, sau đó phát triển thành viêm phổi, trong viện có rất nhiều người truyền nước đều là bệnh nhân dương tính. “Loại virus này rất đáng sợ! Nó là sát thủ vô hình, sau khi dương tính sẽ có hậu di chứng.”

Tại thành phố phía nam Phúc Châu, tỉnh Phúc Kiến, “làn sóng lây nhiễm thứ hai đã diễn ra rất nghiêm trọng trong khoảng một tháng qua”, A Lượng – một cư dân Phúc Châu – nói với tờ Epoch Times. Nhiều người xung quanh anh cũng bị lây bệnh: “Mặc dù các triệu chứng không nghiêm trọng như đợt dịch đầu, nhẹ hơn rất nhiều nhưng khả năng lây nhiễm vẫn rất mạnh.”

Bác sĩ Bạch của Bệnh viện An Trinh Bắc Kinh cho biết trên mạng xã hội rằng ông cũng bị lây nhiễm lần thứ hai, giám đốc khoa nhiễm trước tiên, có các triệu chứng nghiêm trọng, tất cả đều bị lây nhiễm từ một bệnh nhân.

Làn sóng dịch này tác động lớn hơn đến người lớn tuổi có bệnh nền, có nhiều ca tử vong với phổi trắng. Đại học Y học cổ truyền Trung Quốc ở Bắc Kinh đã đăng một bài viết trên mạng lưới bác sĩ, nói rằng số lượng bệnh nhân đến các phòng khám sốt trên toàn Trung Quốc gần đây đã tăng lên, và những bệnh nhân có khả năng miễn dịch thấp, lớn tuổi hoặc mắc các bệnh nền nghiêm trọng có nhiều khả năng bị nhiễm virus viêm phổi.

Một cư dân ở Phố Đông, thành phố Thượng Hải, nói với phóng viên vào ngày 21/6 rằng bố anh gần đây sau khi nhiễm virus corona mới, phổi đã phát triển trắng và qua đời. Cư dân mạng có tên “Tiantian” cũng nói rằng bố mình đã qua đời sau khi dương tính lần hai.

Ngày 11/6, Trung tâm Kiểm soát và Phòng ngừa Dịch bệnh Quốc gia Trung Quốc (CDC) đã ban hành một báo cáo về tình hình nhiễm virus corona mới vào tháng 5, cho biết 31 tỉnh (khu tự trị, thành phố trực thuộc trung ương) và Tân Cương đã báo cáo 2.777 ca bệnh nặng mới và 164 ca tử vong, tất cả đều là biến thể Omicron, 3 chủng hàng đầu là XBB.1.9, XBB.1.16, XBB.1.5.

Do chính quyền ĐCSTQ liên tục che giấu dịch bệnh nên không rõ có bao nhiêu người bị nhiễm bệnh trong đợt dịch mới.

Theo truyền thông Trung Quốc Đại Lục đưa tin, ông Chung Nam Sơn – viện sĩ của Viện Hàn lâm Khoa học Trung Quốc – dự đoán rằng có thể có đợt bùng phát dịch lần thứ hai vào cuối tháng 6, với khoảng 65 triệu người mắc bệnh mỗi tuần. Đây sẽ là đợt lây nhiễm lớn đầu tiên ở Đại Lục kể từ khi lệnh phong tỏa được dỡ bỏ hoàn toàn vào tháng 12 năm ngoái. Ngoại giới lo ngại rằng số ca nhiễm bệnh khổng lồ có thể gây áp lực lên hệ thống y tế của Trung Quốc.

Theo Hồng Ninh, Epoch Times

Mỹ từng theo dõi người của Huawei và ZTE ra vào trạm nghe lén của ĐCSTQ tại Cuba

Huawei và ZTE (Ảnh: Ascannio/ Shutterstock)

Từ chính quyền thời cựu Tổng thống Donald Trump, Mỹ đã điều tra các trạm nghe lén của Đảng Cộng sản Trung Quốc (ĐCSTQ) đặt tại Cuba, tình báo Mỹ khi đó đã theo dõi nhân viên của các ‘gã khổng lồ’ viễn thông Trung Quốc Huawei và ZTE ra vào các trạm này.

WSJ hôm 21/6 dẫn nguồn tin cho hay, chính quyền Mỹ thời Tổng thống Trump nghi ngờ rằng hai ‘gã khổng lồ’ viễn thông Trung Quốc Huawei và ZTE có thể đã giúp mở rộng khả năng của ĐCSTQ do thám Mỹ từ Cuba. Không rõ liệu chính quyền Tổng thống Biden hiện nay có tiếp tục cuộc điều tra này hay không.

Nguồn tin cho hay, dù cả Huawei và ZTE đều không tạo ra các công cụ tình vi mà ĐCSTQ sử dụng để nghe lén, nhưng cả hai công ty đều thành thạo các công nghệ có thể hỗ trợ các hoạt động đó, chẳng hạn như máy chủ và thiết bị mạng có thể được sử dụng để truyền dữ liệu về Trung Quốc.

Huawei phủ nhận các cáo buộc, trong một tuyên bố gọi chúng là “những cáo buộc vô căn cứ”, trong khi ZTE không trả lời ngay lập tức yêu cầu bình luận của WSJ.

Nhà Trắng và Văn phòng Giám đốc Tình báo Quốc gia Mỹ (ODNI) hiện nay cũng không trả lời yêu cầu bình luận.

Theo nhà chức trách Mỹ, ĐCSTQ đã duy trì một căn cứ gián điệp ở Cuba ít nhất là từ năm 2019 khi ông Trump trở thành tổng thống, sau đó mở rộng từ một trạm nghe lén lên thành 4 trạm cùng hoạt động.

Đã từ lâu giới chức Mỹ cảnh báo ĐCSTQ có thể sử dụng các công ty viễn thông Trung Quốc để làm gián điệp. Mỹ đã tiến hành một nỗ lực vận động hành lang kéo dài một năm để thuyết phục các đồng minh loại trừ Huawei khỏi các mạng viễn thông thế hệ tiếp theo.

Bộ Ngoại giao ĐCSTQ đã bác bỏ tuyên bố rằng họ đang tiến hành hoạt động gián điệp ở Cuba. Nhưng Ngoại trưởng Mỹ Antony Blinken cho biết hôm thứ Ba (20/6) rằng ông đã nói với Ngoại trưởng Trung Quốc vấn đề Mỹ “quan ngại sâu sắc” về các hoạt động gián điệp và quân sự của Trung Quốc ở Cuba.

Điều phối viên truyền thông chiến lược John Kirby của Hội đồng An ninh Quốc gia Nhà Trắng cũng cho biết hôm thứ Ba rằng Trung Quốc không ngừng nỗ lực cải thiện khả năng thu thập thông tin tình báo ở Tây bán cầu, bao gồm cả việc thiết lập mối quan hệ tình báo với Cuba, điều này không phải vấn đề gì bí mật hay bất ngờ.

Những năm gần đây, nhà chức trách Mỹ đã hạn chế cho phép xuất khẩu công nghệ cho Huawei và ZTE. Năm 2019, Bộ Thương mại Mỹ đã thêm Huawei vào danh sách các thực thể thương mại, yêu cầu đối với một số hàng hóa nhất định chuyển cho Huawei buộc phải có giấy phép. Năm 2020, Mỹ đã mở rộng đáng kể các yêu cầu cấp phép này. Thế nhưng Bộ Thương mại Mỹ đã cấp nhiều giấy phép trong số này, cho phép các nhà xuất khẩu Mỹ tiếp tục bán nhiều công nghệ cho Huawei.

Bộ Thương mại Mỹ hiện cho biết họ đang xem xét các chính sách và làm mọi thứ có thể để ngăn chặn công nghệ nhạy cảm của Mỹ rơi vào tay đối thủ. Một phát ngôn viên cho biết Huawei vẫn phải đối mặt “những hạn chế xuất khẩu không nhỏ”, đồng thời lưu ý rằng Bộ Thương mại vào tháng 4 đã áp đặt hình phạt dân sự độc lập lớn nhất từ trước đến nay đối với một công ty Mỹ, lý do là đã bán ổ cứng cho Huawei mà không có giấy phép.

Người phát ngôn nói thêm rằng ZTE vẫn phải tuân theo một thỏa thuận với Bộ Thương mại Mỹ, theo đó thỏa thuận yêu cầu họ phải chịu sự giám sát bổ sung.

Tình báo Mỹ cảnh giác về khả năng thành lập cơ sở huấn luyện quân sự Trung Quốc – Cuba

Cũng theo WSJ, ĐCSTQ đang thảo luận với Cuba để xây dựng một cơ sở huấn luyện quân sự chung mới ở Cuba chỉ cách bờ biển Mỹ hơn 100 dặm, vấn đề đang khiến Mỹ đặc biệt cảnh giác.

WSJ lần đầu tiên đưa tin vào ngày 20/6 rằng tình báo Mỹ cho hay vấn đề đàm phán về cơ sở ở bờ biển phía bắc Cuba đang ở giai đoạn cuối, chính quyền Tổng thống Biden đã liên hệ với các quan chức Cuba để trì hoãn thỏa thuận và ngăn cản mọi hành động.

Một quan chức đương nhiệm và một cựu quan chức Mỹ nói với WSJ rằng cơ sở quân sự được đề xuất là một phần của Dự án 141, đây là dự án của quân đội ĐCSTQ nhằm tạo ra một mạng lưới tiền đồn quân sự trải khắp toàn cầu. Một cựu quan chức Mỹ cho biết, trong Dự án 141 có tiền đồn hải quân ĐCSTQ ở Campuchia và một cơ sở quân sự tại một cảng ở Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất.

Nguồn tin cho biết, trong thông tin tình báo mới cơ mật cao của Mỹ có nhắc đến cơ sở huấn luyện quân sự Trung Quốc – Cuba, nhưng vấn đề thông tin này được cho là chưa đầy đủ.

Đài Loan cách Trung Quốc khoảng 100 dặm, bằng khoảng cách với Cuba và Florida. Quan chức tình báo Mỹ cho biết động thái của ĐCSTQ là một phản ứng đối với mối quan hệ của Mỹ với Đài Loan.

Mới đây Ngoại trưởng Mỹ Antony Blinken đã đến thăm Trung Quốc để gặp lãnh đạo ĐCSTQ Tập Cận Bình. Ông cho biết tại một cuộc họp báo trước khi kết thúc chuyến thăm rằng Mỹ không ủng hộ Đài Loan độc lập nhưng Mỹ vẫn sẽ thực hiện trách nhiệm theo “Đạo luật Quan hệ Đài Loan”, bao gồm cả việc đảm bảo khả năng tự vệ của Đài Loan.

Ông Blinken cũng lên án các hành động khiêu khích của Trung Quốc ở eo biển Đài Loan cũng như ở Biển Đông và Biển Hoa Đông.

Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Mỹ Miller cho biết trong một tuyên bố vào ngày 19/6 rằng Ngoại trưởng Blinken đã thảo luận với phía Trung Quốc về một loạt vấn đề an ninh toàn cầu và khu vực, bao gồm cả những lo ngại của Mỹ về các hoạt động tình báo của Trung Quốc ở Cuba.

Đầu tháng này, WSJ lần đầu tiên đưa tin về kế hoạch của ĐCSTQ thiết lập các trạm nghe lén ở Cuba. Theo các quan chức Mỹ, mạng lưới nghe lén này đã trải qua quá trình nâng cấp vào khoảng năm 2019, mở rộng từ một trạm thành 4 trạm cùng hoạt động, một báo cáo của tình báo Mỹ đầu năm nay đã đề cập đến việc “quản lý tập trung” 4 trạm này, điều này có thể hàm ý phía Trung Quốc có thể có nhiều trạm hơn.

Theo các quan chức Mỹ, ĐCSTQ không có quân đội chiến đấu ở Mỹ Latin, căn cứ Djibouti ở vùng Sừng châu Phi là căn cứ quân sự duy nhất của ĐCSTQ bên ngoài Thái Bình Dương. Còn Mỹ có hơn 350.000 binh sĩ đồn trú tại một số lượng lớn các căn cứ quân sự ở khu vực Thái Bình Dương. Mỹ cũng phản đối việc mở rộng quân sự của ĐCSTQ ra bên ngoài khu vực Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương.

Trước đây Mỹ đã theo dõi chuyển thăm đã được lên kế hoạch của một quan chức cấp cao Bộ Quốc phòng Cuba tới Trung Quốc, động thái được các quan chức Mỹ coi là dấu hiệu cho thấy đàm phán về việc thành lập cơ sở đào tạo quân sự ở Cuba của ĐCSTQ đã tiến triển.

Tình báo Mỹ cho rằng ĐCSTQ đang cố gắng mở rộng ảnh hưởng trên toàn thế giới. Hồi đầu tháng này, Thượng nghị sĩ Mark Warner (Đảng Dân chủ) và Chủ tịch Ủy ban Tình báo Thượng viện Marco Rubio (Đảng Cộng hòa) cho biết, họ rất lo ngại trước các báo cáo về một liên minh Trung Quốc-Cuba nhắm vào Mỹ và người Mỹ.

Mộc Vệ (t/h)

Trung Quốc là nước nguy hiểm nhất đối với quyền dân sự của công dân

23/6/2023

Phụ nữ biểu tình phản đối việc Trung Quốc đàn áp tàn bạo người Uyghurs, trước mặt Tòa lãnh sự Trung Quốc tại Istanbul, Thổ Nhĩ Kỳ, ngày 30/11/2022.

Trung Quốc bị xếp hạng là quốc gia tồi tệ nhất trên thế giới về sự an toàn từ nhà nước và quyền hội họp, theo một báo cáo nhân quyền theo dõi các quyền tự do xã hội, kinh tế và chính trị.

Sáng kiến Đo lường Nhân quyền (HRMI), một dự án có trụ sở tại New Zealand, đã giám sát hoạt động nhân quyền của nhiều quốc gia kể từ năm 2017.

Vào năm 2022, HRMI lần đầu tiên bắt đầu theo dõi quyền tự do tôn giáo và tín ngưỡng. Trung Quốc cũng đạt điểm kém nhất về chỉ số này, mặc dù nghiên cứu thí điểm chỉ bao gồm 9 quốc gia.

HRMI kết luận rằng trên một số biện pháp đo lường, Trung Quốc là quốc gia có thành tích nhân quyền tồi tệ nhất trên thế giới. Về quyền không bị bắt giữ tùy tiện, chỉ có Kazakhstan là kém hơn Trung Quốc.

Tuy nhiên, đối với một số chỉ số kinh tế, chẳng hạn như quyền có lương thực, sức khỏe và nhà ở, Trung Quốc đạt điểm tương đối cao, gần đứng đầu trong số hơn 100 quốc gia được khảo sát. Đối với các chỉ số kinh tế, HRMI sử dụng các số liệu thống kê công khai được công bố bởi các định chế quốc gia và quốc tế, thay vì các cuộc điều tra.

Chỉ số này chỉ ra rằng những người trong một số nhóm nhất định ở Trung Quốc, chẳng hạn như những người chỉ trích chính phủ và các sắc tộc thiểu số, thường không có cơ hội hưởng các quyền kinh tế cơ bản.

Chỉ số này theo dõi các quyền dân sự và chính trị thông qua một cuộc khảo sát được phân phát cho các chuyên gia nhân quyền như nhà báo, nhân viên tổ chức phi chính phủ và luật sư ở nhiều quốc gia khác nhau. Những lĩnh vực này được kiểm soát chặt chẽ ở Trung Quốc, khiến việc thu thập dữ liệu chính xác trở nên vô cùng khó khăn.

Bà Thalia Kehoe Rowden, phát ngôn viên của HRMI, nói: “Chúng tôi cực kỳ coi trọng sự an toàn và an ninh của những người trả lời khảo sát và đã hoạt động ở những quốc gia mà những người bảo vệ nhân quyền đang gặp nguy hiểm trong vài năm nay.”

“Một trong những chìa khóa bảo mật của chúng tôi là cuộc khảo sát được thực hiện ẩn danh dưới dạng trực tuyến được mã hóa, vì vậy không ai có thể tìm ra chính xác ai đã tham gia hoặc họ đã nói gì.”

Hong Kong đã sụt giảm chỉ số của HRMI trong những năm gần đây. Mặc dù thành phố này không bị điểm kém như Trung Quốc, nhưng nó đã chứng kiến nhiều quyền bị sụt giảm nhanh chóng kể từ cuộc đàn áp phong trào ủng hộ dân chủ vào năm 2019 và 2020. Trong những năm đó, xếp hạng của Hong Kong về chỉ số tự do hội họp đã giảm gần 40%, và về chỉ số tự do ngôn luận giảm 33%, theo HRMI.

HRMI cũng kết luận điểm số của Hong Kong về chỉ số không bị bắt giữ tùy tiện đã được cải thiện, tăng 85%. Nhưng điều này là do chỉ số dựa trên các trường hợp vi phạm quyền thực tế, bà Kehoe Rowden nói. “Trong bối cảnh đàn áp này, việc tăng điểm đối với quyền không bị bắt giam tùy tiện không phải là tin tốt. Nó chỉ có nghĩa là sự đàn áp đang thành công.”

“Điểm số của Hong Kong về các quyền dân chủ và tự do đã giảm mạnh trong giai đoạn 2019-2021 và vẫn ở mức thấp kinh khủng.”

Từ năm 2019 đến 2020, năm cuối cùng mà HRMI có dữ liệu về các chỉ số sức khỏe, điểm số sức khỏe của hầu hết các quốc gia đều giảm, phản ánh số ca tử vong do Covid-19 cao. Tuy nhiên, điểm số của Trung Quốc, quốc gia có số ca tử vong tương đối thấp trước khi chính sách zero Covid bị hủy bỏ vào năm 2022, vẫn ổn định.

Nguồn: The Guardian và

<https://humanrightsmeasurement-20854648.hs-sites.com/join-us-for-the-2023-human-rights-data-launch>

